

[← Terug naar www.nicohemelaar.nl/schild-agenda.htm](http://www.nicohemelaar.nl/schild-agenda.htm)

Nico Hemelaar & Vladimir Bakun bij Galerie Wies Willemsen, 6 juni 2010.

Tekst opening: Peter Koopmans elpees@kpnplanet.nl

De tentoonstelling die nu geopend wordt laat het werk van twee kunstenaars zien die werk maken waarbij we nu eens niet gehinderd worden door het zoeken naar de betekenis van hun werk en de gelijkenis met de werkelijkheid. Nico Hemelaar maakt landschappen waarvan hij zelf zegt dat ze niet naar bestaande landschappen verwijzen terwijl Vladimir abstracte houtsculpturen maakt met titels van voor ons onzichtbare rivieren.

De natuur als motief en bij Vladimir ook als materiaal, vindt zijn oorsprong in de Romantiek, een periode die al lang achter ons licht, maar waarmee we tegenwoordig alleen door de vertolkingen van bestaande lyriek en muziek in aanraking komen. Zo is dit werk misschien niet ogenschijnlijk maar wel artistiek met elkaar verbonden en kan de goede verstaander dichterbij de natuur komen dan met veel hedendaagse kunst die bol staat van de gezochte verwijzingen, gemakkelijke behaagzucht of modieus drama.

Nico Hemelaar's *Pictures of Nothing*.

"Pictures of nothing and very like" - "Schilderijen van niets en heel erg lijkend", werd ooit in 1816 over het werk van de Engelse schilder Turner gezegd.

Dat was ver voor de tijd van het Impressionisme ruim een halve eeuw later.

Turner wordt vaak als een voorloper gezien van deze ook nu nog mateloos populaire kunststijl. Zijn werk deed oppervlakkig gezien impressionistisch aan, maar was het resultaat van een bestudeerd schilderproces naar de werking van licht en atmosfeer dat in het atelier ontstond en in die zin dichterbij het in die tijd gangbare Academisme stond als het Impressionisme dat het van het moment moest hebben.

Het werk van Nico doet zeker qua werkwijze eerder aan Turner dan aan de impressionisten denken die *en plein air*, in de open lucht schilderden. Evenals Turner maakt Nico wel schetsen in de natuur maar werkt hij het resultaat in zijn atelier uit.

Een werkwijze die ook academisch is te noemen, terwijl het resultaat weer aspecten van de Romantiek bezit: zijn werk is eerder empathisch - vanuit het gevoel te benaderen dan objectief, vanuit het oog, zoals bij de impressionisten.

De landschappen van Nico spiegelen vaak ons innerlijk in het uiterlijk.

Zijn werk verwijst eerder naar landschappen dan dat het ze realistisch voorstelt.

Daardoor kan het de aandacht vragen voor de schilderkunstige problemen die dit thema omringen, zoals het aanbrengen van verf en de rol van licht en kleur en de penseelstreek.

Wat Nico deelt met Turner en zijn tijdgenoten, is de rol die de natuur speelt in het vertolken van een bepaald gevoel. Maar anders dan in een onversneden Romantisch schilderij droom je er niet in weg. Daarvoor is er weer teveel schilderkunstigs te ontdekken, zoals de rol van het licht: aanwezig zonder dat zichtbaar is waar het vandaan komt: als zonlicht of als weerschijn van lucht en/of water. Daardoor geeft

het ons de kans om de ongelofelijke rijkdom aan nuances van grijzen en groenen te ontdekken en de geheimzinnigheid ervan te proeven zoals een oester op de tong, zonder afgeleid te worden door de gemakkelijke bekoring van de schittering van zonlicht. Ook in die zin is het werk van Nico eerder kunst van het palaat, de tong dan van het oog. Smaakervaringen zijn echter vaak minder makkelijk te delen dan die van het oog. Maakt dit het werk van Nico moeilijker toegankelijk? Ik vind van niet. Het mooie van zijn werk vind ik ook dat hij zo gemakkelijk het oneindig grote vertaald in een ook nog steeds overtuigend klein formaat. Daarmee houd je zijn wereld letterlijk in de hand zonder dat er iets van zeggingskracht en het vermogen tot contemplatie dat zijn werk biedt, verloren gaat...

Vladimir Bakun's *Gestolde Rivieren*.

Dit is meteen mijn bruggetje naar het werk van de tweede exposant vandaag hier aanwezig, Vladimir Bakun. Ook met zijn werk houd je het oneindig grote van de natuur in je hand en de zoektocht van de kunstenaar naar een perfecte vertaling in vorm van waarnemingen van de natuur. Dat wordt weerspiegelt in de namen van Siberische rivieren die hij aan zijn werk geeft. Het verschil met Nico's landschappen is dat het materiaal en zijn eigenschappen deel van de verschijning en de vorm dicteert. Dat doet Vladimir op zo'n virtuoze wijze dat het lijkt of hij als een leeuwentemmer het hout volledig aan zijn vormwil onderwerpt en beurtelings opzweept en neerbuigt voordat het stolt in zijn definitieve vorm maar toch fier overeind blijft.

Vladimir Bakun (1965) werd geboren in Zuid-Siberië. Zijn eerste beelden werden bepaald door de uitgestrekte Siberische wouden vol dennen, ceders, lariksen en berken. In de houthakkerskampen speelde hij tussen de hoge stapels gekapte bomen en deed er zijn liefde voor hout op.

Als afstammeling van een oud meubelmakers-geslacht leerde hij als kind de techniek van het verfijnde Russische houtsnijwerk.

Later werkte hij met boomstammen gevonden langs rivieroeveren in het Alataoe gebergte. Na veel experimenteren ontwikkelde hij een techniek waarbij de verborgen kernen vol nerven, kwasten, vezels en groeilagen bloot worden gelegd.

Ook in IJmuiden, zoveel minder bosrijk dan zijn geboortestreek, bleef hij op zoek naar hout. Hij verzamelde restanten van planken, op het strand vond hij wrakhout en in het duin door stormen afgebroken boomtakken. De geringe afmetingen van het gevonden materiaal beperkte zijn mogelijkheden, maar vergrootte zijn drang de innerlijke schoonheid van het hout te ontdekken.

Het werk is resultaat van het nauwgezet luisteren naar en het lezen van de taal van het hout en het behandelen van de letterlijk weerspannige materie en het niet altijd gemakkelijke oppervlak dat door Vladimir niet alleen oogstrelend wordt gemaakt maar daardoor ook de tastzin oproepend. Door de net als bij Nico, ook bij hem bescheiden formaten nodigen ze uit tot aanraking of tot oprapen zoals je schelpen zoekt. Qua omhullende vorm lijken ze soms ook op zeldzame schelpen. Overigens raad ik af ze zonder handschoenen aan te raken door de zuren en vetten die in onze huid zitten).

Ik ben verheugd en vereerd dat ik deze twee kunstenaars vandaag bij u mag inleiden en ik hoop dat uw zintuigen net zo gestreeld worden als die van mij.

Peter Koopmans